	องค์การบริหารส่วนตำบลบางปะหัน		เริ่มใช้งาน ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
	คู่มือการปฏิบัติงาน		ฉบับ : ๑
	เรื่อง การใช้รถดับเพลิงและอุปกรณ์ดับเพลิง	จัดทำโดย นายนรเศรษฐ์ เกตุวัง	หน้าที่ /๘

๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑ การปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานสากล
- ๑.๒ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานทดแทนตำแหน่งกันได้
- ๑.๓ ป้องกันไม่ให้อุปกรณ์ที่ใช้ในการดับเพลิงเกิดความเสียหายจากการใช้งานผิดวิธี
- ๑.๔ การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีแบบแผน
- ๑.๕ ประชาชนมั่นใจและเชื่อใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

๒. ขอบเขต

คู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้เริ่มครอบคลุมตั้งแต่ขั้นตอนที่จะเริ่มฉีดน้ำไปจนถึงฉีดน้ำเสร็จ ใช้กับผู้ปฏิบัติงาน ในหน่วยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบางปะหัน รวมไปถึงหน่วยงานอื่นๆ ที่มาปฏิบัติงานแทนทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน

๓. คำจำกัดความ

- ๓.๑ รถดับเพลิง หมายถึง รถดับเพลิงเอนกประสงค์ ความจุ ๖,๐๐๐ ลิตร แบบติดตั้งเครนด้านบน
- ๓.๒ เกียร์ฝัก หมายถึง เกียร์ที่เป็นตัวส่งกำลังจากเกียร์หลักเพื่อที่จะนำไปใช้งานปั่นปั๊มต่างๆ เช่น ปั๊มน้ำ ปั๊มน้ำมัน ปั๊มลม ปั๊มไฮดรอลิค เป็นต้น หรือเรียกอีกอย่างว่า เกียร์แปะข้าง

๔. ผู้รับผิดชอบ

หัวหน้างานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบางปะหัน มีหน้าที่ควบคุมกำกับดูแล ให้ผู้ที่ใช้งานรถดับเพลิงเอนกประสงค์ปฏิบัติตามคู่มืออย่างเคร่งครัด

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- ๕.๑ เมื่อนำรถดับเพลิงไปยังจุดที่จะปฏิบัติงานในจุดที่ปลอดภัย ให้เข้าเกียร์ว่าง และ ดึงเบรกมือให้เรียบร้อย พร้อมทั้งจะเริ่มฉีดน้ำ
- ๕.๒ เข้าเกียร์ฝักเพื่อส่งกำลังไปยังปั๊ม โดยการเหยียบคลัทช์และดึงคันเกียร์ขึ้นให้สุด

	องค์การบริหารส่วนตำบลบางปะหัน		เริ่มใช้งาน ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
	คู่มือการปฏิบัติงาน		จัดทำโดย
	เรื่อง	การใช้รถดับเพลิงและอุปกรณ์ดับเพลิง	นายนครเศรษฐ์ เกตุวัง

๕.๓ เหยียบคลัทช์และดันคันโยกเกียร์น้ำที่อยู่ฝั่งด้านใกล้ตัวของผู้ขับไปด้านหน้าให้สุด ป้อน้ำ จะเริ่มทำงานพร้อมที่จะฉีดน้ำด้วยแรงดันสูง

ดันคันโยกให้สุด

รูปคันโยกเกียร์ป้อน้ำและเกียร์ปัมไฮดรอลิก

๕.๔ ดึงคันโยกเปิดวาล์วสำหรับสูบน้ำออกจากถัง ที่อยู่บริเวณด้านข้างตัวรถทั้งสองด้าน โดย ดึงด้านหนึ่งด้านใดก็ได้เข้าหาตัวจนสุด จะเป็นการพร้อมสำหรับป้อน้ำแรงดันสูงจะดึงน้ำออกจากในตัวถังเก็บ น้ำบนรถดับเพลิงเพื่อพร้อมที่จะทำการฉีดน้ำต่อไป

รูปคันโยกดึงเปิดวาล์วน้ำออกจากถัง

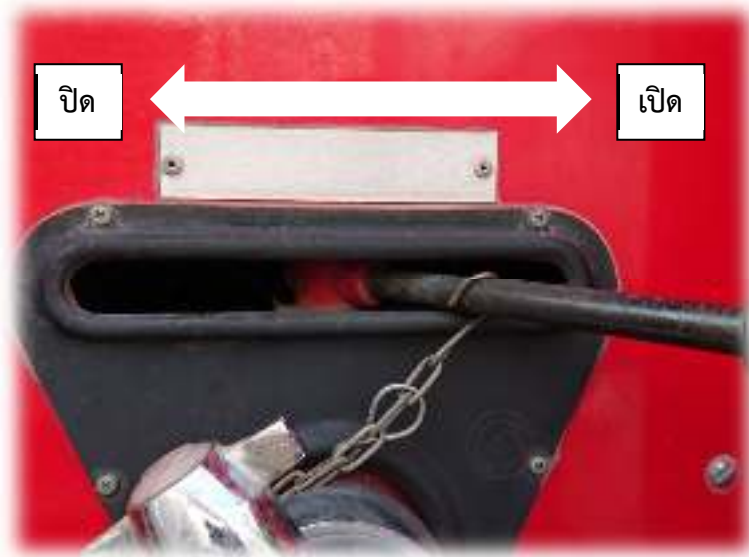
	องค์การบริหารส่วนตำบลบางปะหัน		เริ่มใช้งาน ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
	คู่มือการปฏิบัติงาน	จัดทำโดย	ฉบับ : ๑
	เรื่อง การใช้รถดับเพลิงและอุปกรณ์ดับเพลิง	นายนครเศรษฐ์ เกตุวัง	หน้าที่ /๘

๕.๕ เตรียมฉีดน้ำ

๕.๕.๑ กรณีฉีดน้ำโดยใช้หัวฉีดน้ำที่ติดตั้งอยู่บนตัวรถ

๑. ผู้ปฏิบัติงานหันป้อนไปในทิศทางที่ปลอดภัยหรือทิศทางที่เกิดเหตุ ให้ผู้ปฏิบัติงานจับหัวฉีดให้แน่นเป็นการเตรียมพร้อมที่จะปฏิบัติงาน

๒. เมื่อพร้อมที่จะปฏิบัติงานแล้วให้ส่งสัญญาณให้ผู้ปฏิบัติงานที่มาด้วยกันเปิดคันโยก โดยการดันคันโยกมาด้านขวาจนสุดเพื่อเป็นการเปิดวาล์วน้ำจากถัง

รูปคันโยกวาล์วเปิด-ปิด น้ำออกจากถัง

	องค์การบริหารส่วนตำบลบางปะหัน		เริ่มใช้งาน ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
	คู่มือการปฏิบัติงาน		ฉบับ : ๑
	เรื่อง	การใช้รถดับเพลิงและอุปกรณ์ดับเพลิง	จัดทำโดย นายนรเศรษฐ์ เกตุวัง

๓. จับป็นหัวฉีดด้านบนให้มัน จากนั้นเปิดคันโยกบริเวณตัวปืนด้านบนเป็นการเปิดวาล์วน้ำเพื่อทำการฉีดน้ำดับเพลิงจากหัวฉีดด้านบน (หัวฉีดด้านบนจะอยู่ทางฝั่งคนขับ)

รูปหัวฉีดด้านบนรถดับเพลิง

๔. สามารถหมุนปรับรูปแบบของน้ำได้ตามต้องการบริเวณด้านปลายของหัวฉีด บริเวณตัวหัวฉีดจะมีเกลียวล็อคหัวฉีด ใช้ในกรณีที่ต้องการล็อคหัวฉีดให้อยู่กับที่เป็นเวลานานเพื่อลดการออกแรงของผู้ปฏิบัติงาน

รูปการใช้หัวฉีดน้ำด้านบนตัวรถ

	องค์การบริหารส่วนตำบลบางปะหัน		เริ่มใช้งาน ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
	คู่มือการปฏิบัติงาน	จัดทำโดย	ฉบับ : ๑
	เรื่อง การใช้รถดับเพลิงและอุปกรณ์ดับเพลิง	นายนครเศรษฐ์ เกตุวัง	หน้าที่ /๘

๕.๕.๒ กรณีฉีดน้ำโดยใช้ต่อสายเข้าหัวฉีด

๑. นำสายดับเพลิงด้านที่เป็นข้อต่อสวมเร็วแบบตัวผู้สวมเข้ากับข้อต่อสวมเร็วแบบตัวเมียที่อยู่บริเวณด้านข้างตัวรถทั้งสองข้าง

สายดับเพลิง

ข้อต่อสวมเร็วแบบตัวเมียด้านข้างรถดับเพลิง

๒. จากนั้นดึงสายดับเพลิงด้านที่เป็นข้อต่อสวมเร็วแบบตัวเมียไปยังทิศทางที่ต้องการฉีดอย่างระมัดระวัง หลีกเลี่ยงการลากผ่านสิ่งที่มีคมเช่น ขอบปูน เศษเหล็ก บริเวณที่มีตอกไม้แหลม เพื่อป้องกันไม่ให้สายดับเพลิงชำรุดก่อนเวลาอันควร

๓. จัดระเบียบสายดับเพลิงให้เรียบร้อย คู่มือให้ไม่มีส่วนที่หักงอเพื่อไม่ให้เกิดแรงดันภายในสายมากเกินไป จนอาจทำให้สายบริเวณนั้นแตกหรือฉีกขาดได้

๔. นำหัวฉีดดับเพลิงแบบฝอยต่อเข้ากับปลายสายดับเพลิง โดยวางหัวฉีดตั้งไว้กับพื้นโดยให้ด้านข้อต่อสวมเร็วแบบตัวผู้หันหน้าขึ้นด้านบน นำปลายสายดับเพลิงด้านตัวเมียมกกลงไปจะมีเสียงลึบ ตรวจสอบให้แน่ใจว่าใส่หัวฉีดลงล็อกแน่นดีแล้ว โดยการออกแรงดึงหัวออกจากสายและขยับไปมา

การต่อหัวฉีดดับเพลิงแบบฝอย

	องค์การบริหารส่วนตำบลบางปะหัน		เริ่มใช้งาน ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
	คู่มือการปฏิบัติงาน	จัดทำโดย	ฉบับ : ๑
	เรื่อง การใช้รถดับเพลิงและอุปกรณ์ดับเพลิง	นายนครเศรษฐ์ เกตุวัง	หน้าที่ /๘

๕. ยืนเตรียมพร้อมเพื่อทำการฉีดน้ำ โดยใช้ก้านเท้าออกมาข้างหน้าและขาหลักอยู่ด้านหลัง (อาจมีผู้ร่วมปฏิบัติงานช่วยดันอยู่ด้านหลัง) เนื่องจากหัวฉีดน้ำมีแรงดันสูงอาจทำให้ผู้ปฏิบัติงานเสียหลักได้ เมื่อพร้อมแล้วหันหัวฉีดไปยังด้านที่ต้องการฉีด และให้สัญญาณเปิดวาล์วน้ำด้านข้างตัวรถดับเพลิง

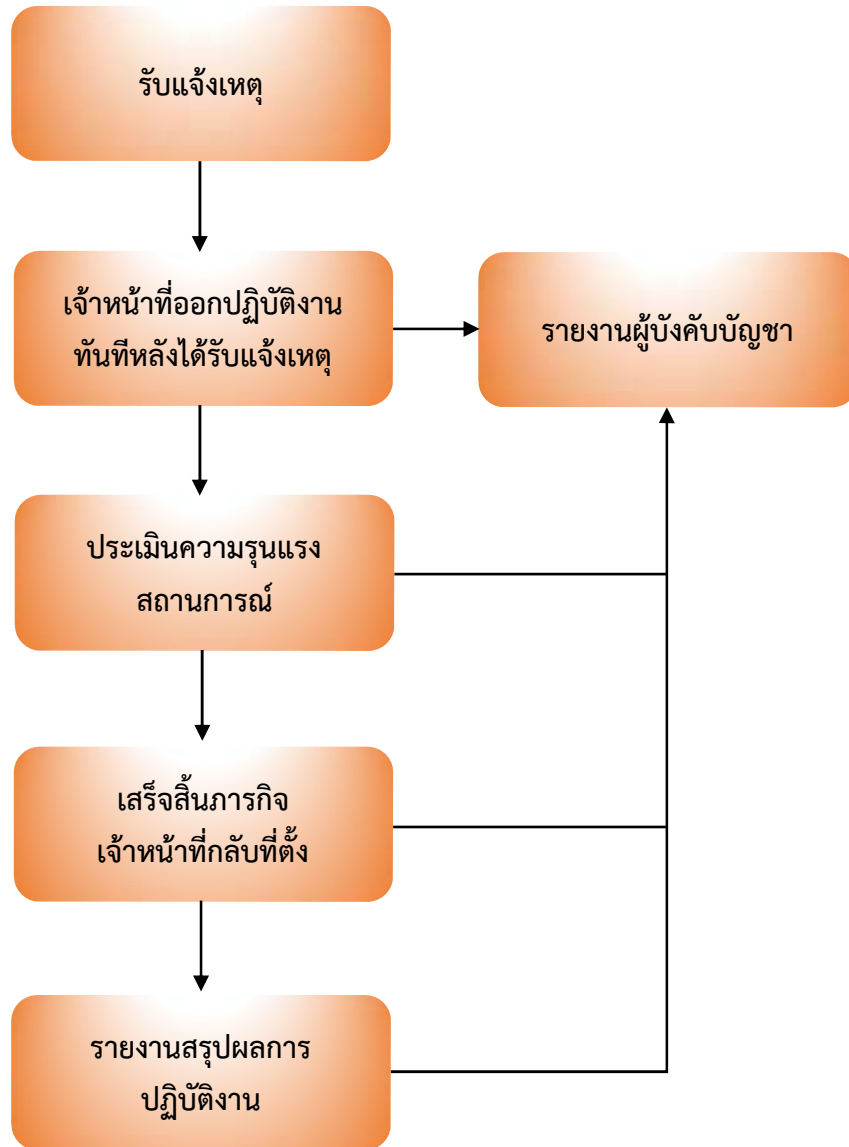
ดึงคันโยกที่หัวฉีด

๖. ใช้มือข้างที่ถนัดจับตามหัวฉีดให้แน่น จากนั้นใช้มืออีกข้างหนึ่งดึงคันโยกไปด้านหลังจนสุด จะเป็นการเปิดวาล์วน้ำที่หัวฉีด

	องค์การบริหารส่วนตำบลบางปะหัน		เริ่มใช้งาน ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
	คู่มือการปฏิบัติงาน	จัดทำโดย	ฉบับ : ๑
	เรื่อง การใช้รถดับเพลิงและอุปกรณ์ดับเพลิง	นายนครเศรษฐ์ เกตุวัง	หน้าที่ /๘

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ผังขั้นตอนการออกปฏิบัติงาน
งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบางปะหัน

	องค์การบริหารส่วนตำบลบางปะหัน		เริ่มใช้งาน ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
	คู่มือการปฏิบัติงาน	จัดทำโดย	ฉบับ : ๑
	เรื่อง การใช้ระดับเพลิงและอุปกรณ์ดับเพลิง	นายนครเศรษฐ์ เกตุวัง	หน้าที่ /๘

๗. ข้อควรระวัง

๗.๑ การเคลื่อนย้ายสายดับเพลิงควรเคลื่อนย้ายด้วยความระมัดระวัง หากต้องเคลื่อนย้ายผ่านสิ่งกีดขวางที่อาจทำให้สายดับเพลิงเสียหาย ควรใช้วิธียกข้าม

๗.๒ การสวมข้อต่อสวมเร็วต่าง ๆ ควรมีการตรวจสอบทุกครั้งว่าเข้าล็อกและแน่นดีแล้วจึงให้สัญญาณเปิดวาล์วน้ำ เนื่องจากน้ำมีแรงดันสูงหากข้อต่อกระเด็นหลุดอาจเกิดอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงานได้

๗.๓ ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้งควรสวมเครื่องแบบและอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนตัวให้พร้อมเพื่อความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน
